

УДК 7.05:687.01

ДОСЛІДЖЕННЯ АРХЕТИПОВИХ ХАРАКТЕРИСТИК ЖІНОЧОГО ОБРАЗУ 50-Х РОКІВ

Студ. Н.В.Чуревич, гр. БДк 1-15
Науковий керівник доц. І. В. Давиденко
Науковий керівник доц. Н. В. Чупріна
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Дослідження форми та елементів костюма 50-х років, визначення впливу соціальної думки і певних стереотипів на створення жіночого образу в сучасній колекції одягу. Проектування моделей жіночих суконь на основі отриманих результатів.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є жіноча мода 50-х років ХХ століття. Предметом дослідження виступає архетип жіночого образу цього періоду.

Результати дослідження. Для виконання роботи було використано методи літературного огляду та морфологічного аналізу. Наукова новизна роботи полягає у визначенні і систематизації архетипових характеристик жіночності, на основі чого було запропоновано і обґрунтовано ескізний ряд жіночих суконь.

Мода 50-х років надихнула багатьох сучасних дизайнерів на створення нових колекцій. Саме своєю безпосередністю, жіночністю, чарівністю та легкістю вона захопила серця модниць тоді й досі не втрачає свою актуальність. Кожна епоха залишає за собою слід, що характеризує її в історії. Завдяки своїй швидкоплинності і легковажності саме мода точно передає суть того часу, його дух, цінності, погляди та ідеали, якими жили люди в той момент. Опосередкованість моди психологічною і соціальною частиною життя надає їй особливих рис, вивчаючи які можна дізнатися багато нового, цікавого матеріалу, який може стати важливим фундаментом для розробки колекції одягу. Неможливо розглядати моду, а саме створення одягу, не враховуючи психологічні особливості людини в цілому і конкретно споживача [1].

У нашому суспільстві існують певні стереотипи. Психологія тлумачить стереотип як спрощений, схематизований, емоційно забарвлений і стійкий образ соціальної групи або спільноти, що з легкістю розповсюджується на її представників [2].

Виходячи з вище сказаного, було досліджено характерні риси жіночності, як стійкий образ або, можна ще сказати, як суспільно прийнята думка. Несвідомий компонент, який формує свідоме ставлення до світу і до всього, що в ньому відбувається, називається архетипом (образ). З погляду чоловічих стереотипів жіночість проявляється у довгому волоссі, сукні та взутті на підборах.

В якості основних формоутворювальних елементів колекції обрано архетипові характеристики жіночого образу, які наведені в Таблиці 1.

Сучасні матеріали і технології виробництва виробів широкого вжитку та спеціального призначення
Художнє моделювання костюма

Таблиця 1. Архетипові характеристики жіночого образу

фігура	талія, підкреслена від природи або за допомогою одягу
одяг	сукня, спідниця
головні убори	хустка
взуття	на підборах
оздоблення	рюші, мережива, бантики, драпірування та складки
колір	пастельні тони: кремовий, ніжно-персиковий, колір слонов'ячої кістки, квіткові принти, горох
тканини	гіпюр, шифон, гладенький шовк, оксамит, мереживо, якісний трикотаж

Для пошуку конструктивних ліній членування суконь, а також місця розташування конструктивно-декоративних елементів виконано морфологічний аналіз. Було поєднано різні види оформлення горловини та конструктивні лінії членування ліфа, обрані варіанти побудови ліфа з різною довжиною суконь. Обрано найбільш раціональні варіанти з позиції динаміки жіночого образу (Таблиця 2).

Таблиця 2. *а* – пошук готових варіантів моделей суконь, їх довжини та
б – розташування декоративних елементів

Оформлення горловини					Місце розташування декоративних елементів			
Довжина сукні					Різна довжина суконь			

а

б

Аналізуючи те, на якого споживача спрямована колекція, потрібно враховувати динаміку форми – важливу композиційну характеристику, яка підходить для молодої жінки. Оскільки динаміка відповідає її активності, темпераменту, прагненню привернути до себе увагу зі сторони протилежної статі. Динаміка досягається за наявності розвитку форми, змін, руху, а також асиметричності [3]. Насамперед ця властивість проявляється у формі сукні та силуеті «пісочний годинник», а також в асиметричному декорі, у вільно падаючих полотнах тканин та деталях, які легко драпіруються. У жіночних, легких та динамічних сукнях можна простежити рух форми до тонкої талії, яка є на контрасті стосовно низу і плечей сукні, наявність плавних ліній (від масивних частин до легших). Визначено найбільш раціональні та естетичні варіанти за допомогою візуального сприйняття отриманих форм моделей.

**Сучасні матеріали і технології виробництва виробів
широкого вжитку та спеціального призначення**
Художнє моделювання костюма

На основі проведеного морфологічного аналізу отримано різні варіанти нарядних суконь, які представлені ескізним рядом колекції для молодої жінки сезону весна-літо 2019.

Висновки. Досліджено елементи жіночності в моді 50-х років, особливості даного історичного періоду. Визначено архетипові характеристики жіночого образу. Розроблено творчі ескізи колекції сучасного одягу на основі результатів дослідження. Результати досліджень можуть бути використані для розробки нових колекцій жіночого одягу, які відрізнятимуться жіночністю та елегантністю образу. Силует «пісочний годинник» визнаний найідеальнішим, адже він візуально коригує фігуру, робить талію осиною, а спідниця приховує недоліки. Взнявши за основу моду тієї епохи, модельєри можуть вносити нові сучасні деталі у свої роботи й отримати чудовий одяг, який відповідатиме вимогам суспільства XXI століття.

Ключові слова: мода, архетипові характеристики, жіночність, колекція.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Колин Гейл, Ясбир Каур *Мода и текстиль: рождение новых тенденций* : перевод с англ. Т. О. Ежова; науч. ред. Т. В. Кулахметова. Минск: Гревцов Паблицпер. 2009. 240 с.
2. Соломена Т. Сутність та сприйняття фемінізму: подолання стереотипів. *Сучасна українська сім'я: гендерні проблеми та шляхи їх подолання*: матеріали обл. наук.-практ. конф. (4 лютого 2009) Чернігів: РИК «Десна. Правда», 2009. С.24-30.
3. Ніколаєва Т.В. *Тектоніка формоутворення костюма*. Навч. посіб. Київ: Арістей, 2011. 340 с.
4. Зелінг Шарлотта. *Мода. Век модельєров. 1900-1999*. Кельн: Кенеман, 2000. 656 с.